

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Pavlou Peltrámovou ve věci žalobkyně: J. S., nar. , bytem , zastoupené JUDr. Vladimírem Dvořáčkem, advokátem se sídlem Praha 8, Sokolovská 32/22, za účasti: V. H., nar. , bytem , o vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí,

t a k t o :

- I. **Žaloba** na zrušení rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, katastrální pracoviště , č.j. ze dne 17.7.2015 a na povolení vkladu vlastnického práva ve prospěch žalobkyně k pozemku parc. č. st. a pozemku parc. č. v katastrálním území , na základě Dohody o vypořádání vzájemných majetkových vztahů ze dne 7.3.2007 a rozsudku o rozvod manželství Okresního soudu Praha – východ ze dne 7.6.2007, č.j. 9 C 54/2007- 17, **s e z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Katastrální úřad pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště (dále jen „katastrální úřad“) zamítl návrh na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí ve vkladovém řízení vedeném pod č.j. podle Dohody o vypořádání vzájemných majetkových vztahů ze dne 7.3.2007. Katastrální úřad v odůvodnění uvedl, že po přezkoumání předložené dohody o vypořádání SJM zjistil, že návrh na vklad ohledně vypořádání vlastnických vztahů mezi bývalými manžely bylo nutné podat do tří let od

právní moci rozsudku o rozvod manželství Okresního soudu Praha – východ č.j. 9 C 54/2007-13 ze dne 7.6.2007, vykonatelné ke dni 23.6.2007. Návrh na vklad byl podán dne 2.6.2015. V dalším katastrální úřad odkázal na Stanovisko Nejvyššího soudu Cpjn 38/98 z 28.6.2000.

Proti rozhodnutí katastrálního úřadu podala žalobkyně opravný prostředek. Žalobu odůvodnila tím, že rozhodnutí katastrálního úřadu spočívá na nesprávném výkladu hmotného práva. Žalobkyně se se svým bývalým manželem na vypořádání SJM dohodla písemnou dohodou ještě před rozvodem manželství. Okamžikem rozvodu manželství došlo k vypořádání SJM, tím účastníci dohody vyloučili aplikaci ust. § 150 odst. 4 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, (nebo § 741 písm. c) zákona č. 89/2012 Sb., nového občanského zákoníku, který aplikoval katastrální úřad), které sankcionuje pouze manžele, kteří se v tříleté lhůtě na vypořádání SJM nedohodnou nebo nepodají návrh na vypořádání SJM soudu. Fikce vypořádání SJM se dle názoru žalobkyně neuplatní v případech, kde mezi účastníky byla uzavřena písemná dohoda o vypořádání SJM, byť tato dohoda nebyla ve lhůtě 3 let od zániku SJM vložena do katastru nemovitostí. Dle názoru žalobkyně dále je třeba mít za to, že pojem „vypořádání dohodou“ dle § 741 občanského zákoníku je třeba vnímat jako projevení úplné a vážné vůle stran o tom, jak se kterým majetkem bude naloženo. Vypořádání dohodou je proto perfektní okamžikem, kdy je uzavřena dohoda mezi bývalými manžely. Pokud zákonodárce zamýšlel, aby nevyvratitelná domněnka nastala i v případě, kdy dohoda o vypořádání sice existuje, ale nenabyla právních účinků, nic mu nebránilo použít terminologii, kterou použil již v § 738 občanského zákoníku, tj. mohl např. uvést, že se fikce uplatní v případě, kdy ani po uplynutí 3 let od zániku SJM nenabude dohoda o vypořádání společného jmění účinnosti. Žalobce se s argumentací katastrálního úřadu neztotožňuje a domnívá se, že argumentace jednotlivého stanoviska Nejvyššího soudu ČR ze dne 28.6.2000, Cpjn 38/98 je neudržitelná. V souladu s § 980 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, jsou předmětné nemovité věci aktuálně stále ve vlastnictví obou účastníků, a to v režimu nevypořádaného SJM, o čemž svědčí též aktuální údaje v katastru nemovitostí. Žalobkyně spolu s účastníkem, jsou tedy osoby oprávněné s nemovitými věcmi disponovat. Závěr katastrálního úřadu, že žalobkyně nebyla v době podání návrhu na vklad osobou oprávněnou s věcmi disponovat, není správný. Pokud měl katastrální úřad za to, že nemovité věci jsou v režimu podílového spoluvlastnictví, musel by tuto skutečnost do katastru nemovitostí zapsat i bez návrhu, když veškeré podklady k tomu měl k dispozici, jinak musí vyjít ze stavu, který v katastru nemovitostí eviduje. Dále žalobkyně poukázala, že rozhodnutí katastrálního úřadu vyvolává značnou právní nejistotu, neboť dohoda účastníků je i nadále platná, nedošlo k jejímu formálnímu zrušení. Žalobkyně proto navrhla zrušení rozhodnutí katastrálního úřadu a jeho nahrazení rozhodnutím soudu o povolení vkladu vlastnického práva dle dohody účastníků.

Účastník řízení soudu písemně sdělil, že s žalobou nesouhlasí. Uvedl, že rozsudek o rozvod manželství účastníku nabyt právní moci dne 23.6.2007. Jestliže do tří let od nabytí tohoto rozsudku nebyla dohoda o vypořádání SJM vložena do katastru nemovitostí (a tedy nenabyla účinnosti), nelze než uzavřít, že počínaje dnem 24.6.2010 se předmětné nemovitosti staly podílovým spoluvlastnictvím účastníků, a to tak, že podíly obou spoluvlastníků jsou stejné. Poté již dohoda o vypořádání SJM nemůže být vložena do katastru nemovitostí. Na tom nemůže nic změnit ani přijetí nového občanského zákoníku, který nabyt účinnosti více než tři roky poté. Výklad žalobkyně by ve svých důsledcích

znamenal pravou zpětnou účinnost, která není přípustná. Navrhl proto, aby žaloba byla v plném rozsahu zamítnuta.

Katastrální úřad se k věci vyjádřil tak, že trvá na odůvodnění svého rozhodnutí s tím, že dne 29.6.2015 zaslal účastníkům řízení seznámení s poklady pro rozhodnutí, ke kterému se se žádný z účastníků v poskytnuté lhůtě do 13.7.2015, nevyjádřili. Dne 17.7.2015 bylo katastrálním úřadem rozhodnuto o zamítnutí návrhu na vklad. Dále odkázal na odůvodnění rozhodnutí Ústavního soudu I. ÚS 412/2000.

Krajský soud v Praze, jako věcně a místně příslušný soud, přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 249 a násl. o.s.ř. a dospěl k závěru, že opravný prostředek byl podán osobou oprávněnou a včas, není však důvodný.

Podle § 5 odst. 1 a 2 zákona č. 265/1992Sb., ve znění účinném v době rozhodování katastrálního úřadu v této věci, přezkoumá katastrální úřad v řízení o povolení vkladu před svým rozhodnutím zda navrhovanému vkladu není na překážku stav zápisů v katastru, zda navrhovaný vklad je odůvodněn obsahem předložených listin, zda právní úkon týkající se převodu vlastnického práva nebo zřízení nebo zániku jiného práva je určitý a srozumitelný, zda právní úkon je učiněn v předepsané formě, zda účastníci řízení jsou oprávněni nakládat s předmětem právního úkonu, zda účastník řízení není omezen právními předpisy, rozhodnutím soudu nebo rozhodnutím státního orgánu ve smluvní volnosti týkající se věci, která je předmětem právního úkonu, zda k právnímu úkonu účastníka řízení byl udělen souhlas podle zvláštního předpisu. Katastrální úřad tyto skutečnosti zkoumá ke dni podání návrhu na vklad. Jestliže jsou podmínky vkladu splněny, příslušný orgán republiky rozhodne, že se vklad povoluje; v opačném případě, jakož i tehdy, ztratil-li návrh podle zvláštního zákona své právní účinky, návrh zamítne.

V daném případě podala žalobkyně u katastrálního úřadu dne 2.6.2015 ve 14:15 hodin návrh na provedení vkladu vlastnického práva podle dohody o vypořádání SJM ze dne 7.3.2007. K návrhu připojila dohodu ze dne 7.3.2007, kterou uzavřeli V [redacted] H [redacted] a J [redacted] H [redacted]. Podle čl. III. bod 3.2. dohody do výlučného vlastnictví J [redacted] H [redacted] připadne budova – rodinný dům č.p. [redacted], nacházející se na pozemku parc.č. [redacted] v k.ú. [redacted], pozemek parc.č. [redacted] – zastavěná plocha a nádvoří o výměře 102 m², a pozemek parc. č. [redacted] – zahrada o výměře 1589 m², vše zapsáno u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště [redacted] na LV č. [redacted] pro k. ú. [redacted]. Dále žalobkyně k návrhu připojila rozsudek Okresního soudu Praha – východ ze dne 7.6.2007, č.j. 9 C 54/2007-13, jež nabyt právní moci dne 23.6.2007, a kterým bylo manželství účastníků rozvedeno.

Podle § 17 odst. 2 písm. b) katastrálního zákona ve vkladovém řízení katastrální úřad zkoumá u vkladové listiny, která je veřejnou listinou, zda její obsah odůvodňuje navrhovaný vklad.

Byl-li návrh na vklad vlastnického nebo jiného věcného práva do katastru nemovitostí podle dohody o vypořádání společného jmění manželů podán po uplynutí tří let od zániku společného jmění manželů, nelze vklad povolit [§ 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 265/1992 Sb.].

Společné jmění manželů zaniká zánikem manželství (§ 149 odst. 1 obč. zák.); o jeho vypořádání může být uzavřena písemná dohoda (§ 150 odst. 1 obč. zák.) nebo může

být vypořádáno rozhodnutím soudu (§ 150 odst. 3 obč. zák.). Nedošlo-li do tří let od zániku společného jmění manželů k jeho vypořádání dohodou nebo nebyl-li do tří let od jeho zániku podán návrh na jeho vypořádání rozhodnutím soudu, platí ohledně movitých věcí, že se manželé vypořádali podle stavu, v jakém každý z nich věci ze společného jmění manželů pro potřebu svou, své rodiny a domácnosti výlučně jako vlastník užívá, a o ostatních movitých a o nemovitých věcech platí, že jsou v podílovém spoluvlastnictví a že podíly obou spoluvlastníků jsou stejné; totéž platí přiměřeně o ostatních majetkových právech, pohledávkách a závazcích manželům společných (§ 150 odst. 4 obč. zák.).

Byla-li o vypořádání společného jmění manželů uzavřena dohoda, váže ustanovení § 150 odst. 1, věta druhá, obč. zák. (obdobně jako ustanovení § 133 odst. 2 obč. zák.) věcněprávní účinky této dohody (vznik, změnu a zánik vlastnických a jiných věcných práv), náleží-li do společného jmění též nemovitost, ke vkladu práv do katastru nemovitostí (srovnej § 1 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb.). V případě, že nedošlo k uzavření takové dohody vůbec nebo k němu došlo až po uplynutí tříleté lhůty, počítané od zániku společného jmění (zániku manželství), konstruuje ustanovení § 150 odst. 4 obč. zák. ohledně nemovitých věcí nevyvratitelnou právní domněnku (srovnej "platí") vzniku podílového spoluvlastnictví bývalých manželů k těmto věcem.

Podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 265/1992 Sb. katastrální úřad v řízení o povolení vkladu před svým rozhodnutím zkoumá, zda účastníci řízení jsou oprávněni nakládat s předmětem právního úkonu.

Stejně jako ostatní podmínky taxativně vymezené ustanovením § 5 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb., jejichž splnění je předpokladem povolení vkladu (§ 5 odst. 2 zákona č. 265/1992 Sb.), také oprávnění účastníků řízení nakládat s předmětem právního úkonu [§ 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 265/1992 Sb.] zkoumá katastrální úřad ke dni podání návrhu na vklad (§ 5 odst. 1, věta druhá, zákona č. 265/1992 Sb.). K tomuto dni se pak také váží účinky vkladu (§ 2 odst. 3, věta první, zákona č. 265/1992 Sb.).

V případě, že je navrhován vklad vlastnických nebo jiných věcných práv do katastru nemovitostí podle dohody o vypořádání společného jmění manželů (§ 150 odst. 1 obč. zák.), je třeba z hlediska ustanovení § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 265/1992 Sb. "účastníky řízení" rozumět účastníky této dohody (srovnej § 4 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb.) a "předmětem právního úkonu" nemovité věci, práva vázící se k nemovitostem zapisovaná do katastru nemovitostí, byty a nebytové prostory, jež jsou dohodou mezi jejími účastníky vypořádávány (srovnej § 118 obč. zák. a § 1 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb.).

Pro závěr o oprávnění účastníků dohody o vypořádání společného jmění nakládal s jejím předmětem [§ 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 265/1992 Sb.] je rozhodné zejména zjištění, zda dohodou vypořádávaný majetek byl ve společném jmění jejích účastníků v době, kdy byl podle této dohody podán návrh na vklad. Jestliže návrh na vklad byl podán po uplynutí tří let od zániku společného jmění, byl podán již v době, kdy nastala ohledně nemovitostí - jak výše uvedeno - nevyvratitelná domněnka podílového spoluvlastnictví bývalých manželů k těmto věcem, tedy právní vztah pojmově vylučující, aby jeho účastníci (podíloví spoluvlastníci) uzavřeli dohodu o vypořádání (v této době již neexistujícího) společného jmění. Podílovým spoluvlastníkům, kterými se bývalí manželé ve vztahu k nemovitostem stali, totiž nesvědčí vlastnické právo k celým věcem, omezené pouze

stejným právem druhého spoluvlastníka, jak je tomu v případě věcí ve společném jmění manželů (srovnej například stanovisko občanskoprávního kolegia bývalého Nejvyššího soudu ČSR z 3. 2. 1972, sp. zn. Cpj 86/71, uveřejněné pod č. 42/1972 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek), ale pouze právo k ideálnímu podílu na věci. Podílové spoluvlastnictví i tehdy, když vzniklo uplynutím lhůty podle ustanovení § 150 odst. 4 obč. zák., může být zrušeno a vypořádáno jen způsoby uvedenými v ustanovení § 141 a § 142 obč. zák.

Byl-li tedy návrh na vklad vlastnického nebo jiného věcného práva do katastru nemovitostí podle dohody o vypořádání společného jmění manželů podán po uplynutí tří let od zániku společného jmění manželů, musí jej katastrální úřad, z důvodů výše uvedených, zamítnout [§ 5 odst. 1 písm. e) a odst. 2, část věty za středníkem, zákona č. 265/1992 Sb.] - srovnej usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 5. 7. 1996, sp. zn. II. ÚS 33/95. Pokud tedy katastrální úřad zamítl návrh účastníků řízení na vklad vlastnického práva, postupoval v souladu se zákonem. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto v souladu s ustanovením § 250i o.s.ř. svým rozsudkem návrh zamítl, neboť katastrální úřad rozhodl o věci správně.

O nákladech řízení soud rozhodl dle ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 151 o.s.ř. neboť účastníkům řízení dle obsahu spisu žádné náklady řízení nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím Krajského soudu v Praze, se sídlem náměstí Kinských 5, 150 75 Praha 5, Česká republika.

V Praze dne 18. prosince 2015

Mgr. Pavla Peltrámová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Lud'ka Kotlantová